

● Legislație ● Borderoul de achiziție ● Prevenirea riscurilor prin prelevarea și divizarea probelor

179 NEWS

LEGISLATIE

● **331** — **Ordin** MAPDR privind aprobarea condițiilor de atestare, a procedurilor de înregistrare și de eliberare a atestatelor de fermă familială cu caracter comercial, precum și a modelului acestui atestat [MO 459 / 26 mai 2006]

● **1.312** — **Ordin** MAI pentru aprobarea Normelor metodologice de avizare și autorizare privind prevenirea și stingerea incendiilor [MO 462 / 29 mai 2006]

● **38** — **OUG** privind reluarea pentru anul 2006 a Programului de stimulare a înnoirii Parcului național auto [MO 474 / 1 iun. 2006]

● **101** — **Ordin** al directorului general al Biroului Român de Metrologie Legală pentru aprobarea unor modificări în cuprinsul anexei la Lista oficială a mijloacelor de măsurare supuse controlului metrologic legal L.O — 2004 [MO 480 / 2 iun. 2006]

● **695** — **HG** privind organizarea și gestionarea sistemului informațional pentru agricultură și silvicultură [MO 486 / 5 iun. 2006]

● **48/3.533** — **Ordin** MMSSF și MEC privind modificarea Nomenclatorului calificărilor pentru care se pot organiza programe finalizate cu certificate de calificare [MO 488 / 6 iun. 2006]

● **40** — **OUG** pentru modificarea și completarea Legii nr. 300/2004 privind autorizarea persoanelor fizice și a asociațiilor familiale care desfășoară activități economice în mod independent [MO 493 / 7 iun. 2006]

● **223** — **Lege** pentru modificarea și completarea Legii arendării nr. 16/1994 [MO 497 / 8 iun. 2006]. Arendarea se face prin contract scris, al cărui model este prezentat în actul normativ.

● **679** — **HG** pentru modificarea HG 984/2005 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor la

normele sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor [MO 499 / 8 iun. 2006]

● **194/360/1.325** — **Ordin** al ministrului mediului și gospodăririi apelor, al ministrului economiei și comerțului și al ministrului administrației și internelor pentru modificarea și completarea Ordinului ministrului mediului și gospodăririi apelor, al ministrului economiei și comerțului și al ministrului administrației și internelor nr. 1.229/731/1.095/2005 pentru aprobarea Procedurii și criteriilor de autorizare a operatorilor economici în vederea preluării responsabilității privind realizarea obiectivelor anuale de valorificare și reciclare a **deșeurilor de ambalaje** [MO 499 / 8 iun. 2006]

● **225** — **Lege** privind aprobarea OUG 12/2006 pentru stabilirea unor măsuri de reglementare a pieței pe filiera cerealelor și a produselor procesate din cereale [MO 501 / 9 iun. 2006]. Principalele modificări sunt:

Autorizațiile de depozit se acordă fără percepere de taxe pentru spațiile de depozitare pentru produse agricole, conform regulamentului pentru acordarea acestora, care se aprobă prin ordin al ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

Până la data de 30 iunie 2006, depozitarea și comercializarea cerealelor se pot face și în spațiile de depozitare care nu au obținut autorizația de depozit.

Cantitățile de cereale depozitate sunt rezultatul achizițiilor pe baza contractelor de vânzare-cumpărare, al contractelor de prestări de servicii încheiate cu partenerii de pe filieră, precum și al producției proprii, în cazul în care operatorii economici care dețin în proprietate sau administrează spații de depozi-

tare autorizate exploatează, în condițiile legii, terenuri agricole și depozitează producția obținută în vederea comercializării și/sau procesării.

În termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență toți operatorii economici cu activitate de morărit au obligația de a dota morile cu cântare pe flux atât la intrarea materiilor prime, cât și la ieșirea produselor finite.

Pâinea și produsele de morărit și panificație se comercializează către persoane juridice, însoțite de facturi fiscale.

● **549** — **Ordin** al ministrului mediului și gospodăririi apelor pentru aprobarea modelului și conținutului formularului „Declarație privind obligațiile la Fondul pentru mediu” și a instrucțiunilor de completare cu depunere a acestuia [MO 504 / 12 iun. 2006]

● **950** — **Ordin** al ministrului finanțelor publice pentru modificarea Ordinului ministrului finanțelor publice nr. 281/2004 privind aprobarea modelului și conținutului formularului 100 „Declarație privind obligațiile de plată la bugetul general consolidat”, cod 14.13.01.01/a, cu modificările și completările ulterioare [MO 512 / 13 iun. 2006]

● **578** — **Ordin** al ministrului mediului și gospodăririi apelor pentru aprobarea Metodologiei de calcul al contribuțiilor și taxelor datorate la Fondul pentru mediu [MO 516 / 14 iun. 2006]

● **830** — **Ordin** al ministrului finanțelor publice pentru modificarea Ordinului ministrului finanțelor publice nr. 409/2006 privind depunerea declarațiilor fiscale cu codificarea informației prin cod de bare [MO 517 / 15 iun. 2006]

● **707** — **HG** pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Codului vamal al României [MO 520 / 15 iun. 2006]

● **6.312** — **Ordin** al vicepreședintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală pentru aprobarea Normelor tehnice de completare, utilizare și tipărire a declarației sumare, declarației vamale în detaliu și exemplarelor de control T5R [MO 522 / 16 iun. 2006]

● **373** — **Ordin** MAPDR pentru aprobarea Listei cuprinzând centrele de intervenție pentru cereale [MO 523 / 16 iun. 2006]

● **392** — **Ordin** MAPDR pentru aprobarea Listei cu gradatori autorizați [MO 523 / 16 iun. 2006]

● **972** — **Ordin** MFB privind aprobarea formularului „Decizia de impunere privind obligațiile fiscale suplimentare de plată stabilite de inspecția fiscală” [MO 528 / 19 iun. 2006]

● **759** — **HG** pentru aprobarea fișelor tehnice ale măsurilor 1.1 „Îmbunătățirea prelucrării și marketingului produselor agricole și piscicole”, 1.2 „Îmbunătățirea structurilor în vederea realizării controlului de calitate, veterinar și fitosanitar, pentru calitatea produselor alimentare și pentru protecția consumatorilor”, 2.1 „Dezvoltarea și îmbunătățirea infrastructurii rurale”, 3.1 „Investiții în exploatațile agricole”, 3.2 „Constituirea grupurilor de producători”, 3.3 „Metode agricole de producție destinate să protejeze mediul și să mențină peisajul rural”, 3.4 „Dezvoltarea și diversificarea activităților economice care generează activități multiple și venituri alternative”, 3.5 „Silvicultură”, 4.1 „Îmbunătățirea pregătirii profesionale” și 4.2 „Asistență tehnică” din Programul național pentru agricultură și dezvoltare rurală finanțat din fon-

duri SAPARD [MO 531 / 20 iun. 2006]

● **370** — **Ordin** MAPDR privind aprobarea Catalogului oficial al soiurilor de plante de cultură din România pentru anul 2006 [MO 535 / 21 iun. 2006]

● **654** — **Ordin** MFP pentru modificarea Ordinului ministrului de stat, ministrul finanțelor, nr. 1.801/1995 privind stabilirea regimului unor formulare tipizate din domeniul financiar [MO 545 / 23 iun. 2006] (se modifică procesul verbal de constatare a contravențiilor)

● **1.013** — **Ordin** MFP pentru modificarea Ordinului MFP 753/2006 privind organizarea activității de administrare a marilor contribuabili [MO 549 / 26 iun. 2006]

● **1.027** — **Ordin** MFP privind aplicarea prevederilor art. 3 alin. (3) din OUG 12/2006 pentru stabilirea unor măsuri de reglementare a pieței pe filiera cerealelor și a produselor procesate din cereale [MO 550 / 26 iun. 2006] — **modelul borderoului de achiziție** (vezi pagina 3).

● **253** — **Lege** privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 25/2006 pentru aprobarea nivelului sprijinului acordat producătorilor agricoli pentru achiziționarea de motorină în vederea efectuării lucrărilor agricole mecanizate de înființare și întreținere a unor culturi agricole ce se înființează în primăvara anului 2006, precum și pentru aprobarea suplimentării cu suma de 200 milioane lei (RON) a Programului „Dezvoltarea durabilă a sectorului vegetal, a sectorului zootehnic și piscicol, precum și alte programe pe care Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale trebuie să le pună în aplicare” [MO 553 / 27 iun. 2006]

Cum cumpărăm grâul?

● pe baza **contractelor de vânzare-cumpărare** încheiate și a **facturilor fiscale** – dacă grâul este cumpărat de la un producător agricol, persoană juridică,

● pe baza **contractelor de vânzare-cumpărare** încheiate și a **borderourilor de achiziții** cu regim special personalizat prin imprimarea datelor de identificare pentru fiecare utilizator – dacă grâul este cumpărat de la un producător agricol, persoană fizică

● După data de **30 iunie 2006**, grâul nu va putea fi achiziționat **decât** din spații de depozitare autorizate !!! Achiziția din câmp nu mai este legală !

Modelul borderoului de achiziție este redat în pagina 3.

Fabrica de biodiesel la Urziceni

Compania Expur Urziceni, un important producător de ulei din Romania, va investi 20 de milioane de euro pentru construirea unei fabrici de biodiesel. Finanțarea va fi asigurată atât din credite bancare, cât și din surse proprii.

Garanțiile pentru obținerea de credite vor fi constituite din bunuri mobile și imobile existente în patrimoniul societății sau dobândite recent de aceasta.

Biodieselul este un combustibil alternativ, nepoluant, produs din resurse regenerabile. Acesta se utilizează la motoarele diesel și poate fi combinat în proporții diferite cu motorina, pentru a crea un amestec de combustibil ce se utilizează drept carburant pentru autovehicule.

În 2005, Expur, prezentă și pe piața comerțului cu cereale, a preluat firma Ulcom din Slobozia, unde prelucrează floarea-soarelui și rapiță. (*Curierul Național*)

Cumpărătorul .....
 (denumirea, forma juridică)
 Codul de identificare fiscală .....
 Numărul de înregistrare la oficiul
 registrului comerțului .....
 Sediul .....
 (localitatea, strada, numărul)
 Județul .....

Seria ..... nr. ....
 (regim special)

Vânzătorul .....
 (numele, prenumele)
 Buletinul/Cartea de identitate
 seria .... nr. ....
 eliberat/eliberată .....

BORDEROU DE ACHIZIȚIE

(cereale și produse procesate din cereale)

nr. .... data .....

(de la producători individuali)

Nr. crt.	Contract (nr./data)	Denumirea produsului	U.M.	Cantitatea	Prețul unitar — lei —	Valoarea — lei —	Suma plătită — lei —	Semnătura de primire a sumei
0	1	2	3	4	5	6	7	8
TOTAL (lei)						X	X	
Date privind expediția Numele și prenumele delegatului cumpărătorului						Semnătura delegatului cumpărătorului		
Buletinul/cartea de identitate ..... seria ..... nr. .... eliberat/eliberată						Semnătura gestionarului		
Mijlocul de transport ..... Nr.								

14-4-13/c

Aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.027/2006 conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 12/2006.

BORDEROU DE ACHIZITIE

(cereale și produse procesate din cereale)

(cod 14-4-13/c)

Formular cu regim special de tipărire, inseriere și numerotare asigurat de Compania Națională "Imprimeria Națională".

Formularul se utilizează pentru achiziția de cereale și produse procesate din cereale, numai de către persoanele prevăzute la art. 1 din Legea contabilității nr. 82/1991, republicată.

Formularul poate să conțină pe lângă elementele obligatorii din model și alte elemente pe care societatea le consideră necesare, respectiv date referitoare la calitatea produselor.

1. Servește ca:

— document de înregistrare în gestiune a produselor cumpărate;

— document justificativ de înregistrare în contabilitate a valorii produselor cumpărate.

2. Se întocmește în 3 exemplare de către delegatul

cumpărătorului, care achiziționează cereale de la producătorii individuali persoane fizice, în momentul achiziției.

Se semnează de persoana care face achizițiile respective și de gestionarul care primește marfa.

3. Circulă:

— la gestiune, pentru semnarea de primire a produselor și întocmirea Notei de recepție și constatare de diferențe (exemplarele 1 și 2);

— la compartimentul financiar-contabil (exemplarul 1);

— rămâne în carnet (exemplarul 2);

— la vânzătorul cerealelor (exemplarul 3).

4. Se arhivează:

— la compartimentul financiar-contabil (exemplarul 1);

— la delegatul achizitor (exemplarul 2).

De la MAPDR

MAPDR a inițiat un program de furnizare de echipament de irigații la cererea utilizatorilor de apă pentru irigații

MAPDR, prin Unitatea de management a Proiectului reabilitarea și reforma sectorului de irigații (UMP) a livrat, la cererea organizațiilor utilizatorilor de apă pentru irigații (OUAI) Dăbuleni, Sadova și Grojdibodu, un număr de 22 echipamente de udare din producția internă. Costul acestei achiziții a fost de 2,9 miliarde lei din care 90% a fost finanțat din bugetul proiectului și 10 % din fondurile proprii ale organizațiilor. În prezent sunt în curs de finalizare procedurile de achiziții pentru un al doilea pachet de 22 echipamente de udare pentru OUAI din sistemele de irigații Sadova Corabia și Terasa Nicorești care au îndeplinit criteriile de eligibilitate. (continuare în pag. 8)

Serial Q

Prevenirea riscurilor prin prelevarea și divizarea probelor la evaluarea calității cerealelor

de Lothar Pfeuffer, Kitzingen, Germania

1. O probă „corectă” este punctul cheie al managementului calității și al riscurilor

Creșterea continuă a cerințelor de asigurare a igienei alimentelor din cereale atrage după sine condiții din ce în ce mai stricte și mai consecvente impuse și comerțului și prelucrării cerealelor. Analiza și documentarea, în cadrul managementului calității și al riscurilor, trebuie să garanteze și să urmărească deductibil siguranța și calitatea produselor. Prelevarea de probe la fiecare livrare și alcătuirea de mostre pentru evaluarea și certificarea calității livrate devin astfel obligatorii.

Cerealele nu sunt produse omogene și sunt supuse din principiu unor fluctuații naturale. Proporțiile variațiilor din cadrul unui lot sunt în practică însă deseori subapreciate. Conținutul de proteine poate varia între 13,8% și 15,5%, masa a 1000 de boabe de la o plantă la alta între 47,0g und 54,5g, iar umiditatea în cadrul unui câmp între 16,2% și 18,5%. Suplimentar mai trebuie luate în considerare și diferențele proceselor de recoltare și depozitare.¹

Aceste diferențe subliniază faptul că cerealele nu pot fi considerate un produs omogen și astfel rolul deosebit de important jucat de către prelevarea de probe și producerea de mostre de analiză prin divizare adecvată în cadrul evaluării și urmăririi deductibile a calității.

Subaprecierea importanței unei probe „corecte” duce în

practică la utilizarea eronată sau deloc a unor metode și instalații deja disponibile de prelevare a probelor. Cea mai importantă premiza pentru o măsurare sau analiza sigură este însă generarea unei mostre de analiză reprezentative pentru lotul de proveniență și compoziția acestuia. Numai în acest mod deciziile luate pe baza analizei sunt corespunzătoare lotului respectiv și deductibile. Erori la prelevarea și prelucrarea probelor, în special la divizarea acestora, reprezintă din acest motiv, în lumina managementului riscurilor, o problemă centrală în evaluarea și încadrarea cerealelor.²

2. Prelevarea probelor – baza de decizie în procesul de încadrare

Procedura de prelevare a probei trebuie definită în scris în ceea ce privește numărul și distribuția subprobelor, mărimea mostrelor de colectare și de analiză, metoda și precizia de efectuare, iar personalul operator școlarizat în consecință. Practica a dovedit însă că, de ex. din cauza crizei de timp, în ciuda unei bune pregătiri prealabile, alcătuirea unei mostre de analize dintr-o mostră de colectare este accelerată pur și simplu prin reducerea numărului și mărimii subprobelor, de ex. prin recoltare la întâmplare sau colectare a unei „galeți de probă” la descărcare. Identitatea probei cu cea a încărcăturii și de aici evaluarea corectă a livrării nu mai sunt atunci date decât întâmplător sau deloc!

În cadrul procedurii de generare a probei, vor fi, în funcție de mărimea încărcăturii livrate, prelevate o serie de subprobe (de cca. 1 kg), care sunt apoi unificate într-o așa-numită mostră de colectare (min. 5 kg).

2. Münzing, K.: Probenahme und Getreidevorbereitung für Rückstellmuster und Laboruntersuchungen. – MÜHLE + MISCHFUTTER 139 (2002) 22, S. 649-655. Siehe auch: Seibel, W. (Hrsg.): Warenkunde Getreide, Inhaltsstoffe, Analytik, Reinigung, Trocknung, Lagerung, Vermarktung, Verarbeitung, Agrimedia-Verlag Bergen/Dumme (2005) S. 101-125.

Aceasta va fi apoi redusă la o mostră de analiză (min. 1 kg; probe parțiale min. 0,5 kg). Având în vedere că operațiile de depozitare, recirculare sau transport duc la separări sau diferențe în omogenitatea produsului, sunt de asemenea necesare prelevări de probe în cadrul proceselor interne ca și la secția de expediție finală.³

În practică sunt utilizate trei tipuri de prelevatoare de probe:

- Prelevatoare mecanice (sonde de prelevare probe)
- Prelevatoare automate direct din camion
- Prelevatoare “in-line” (pe conducta de cădere)

Cu acestea trebuie prelevate cât mai reprezentativ, dar totuși eficient, minim 5 subprobe pro vehicul sau continuu din debitul de produs în curgere.

Sondele de prelevare a probelor au un consum de timp și energie relativ ridicat, nu ating podeaua vehiculului și necesită atenție sporită la utilizare. Prelevatoarele automate de probe din camion extrag pneumatic printr-o țevă cu pereți dubli un curent de aer și boabe de cereale pe care îl trimit la stația de colectare. În funcție de construcția lor, aceste sisteme pot atinge podeaua vehiculului și transportă, datorită unui circuit închis al aerului, numai materialul care se gasește în interiorul țevii sondei. Chiar și la aceste prelevatoare însă, cu procese de lucru standardizate și influența redusă la minim a utilizatorului, pot apare diferențe ale probei rezultate din principiul de funcționare. Astfel, literatura de specialitate avertizează cu privire la pericolul de aspirare cu preponderență a unor particule ușoare și praf care se adună în timpul transportului la partea de sus a încărcăturii și recomandă extragerea probei nu în timpul introducerii sondei de aspirație în vehicul, ci numai după ce aceasta a atins poziția finală.⁴

Reprezentativitatea posibilă de obținut de prelevatoarele

1. Grain sampling from field to buyer - understanding variation —HGCA London (2004).

3. Ebdenda, S. 651

4. Ebdenda S. 652

in-line este influențată în primul rând de mărimea fantelor de prelevare a probei, de poziția acestora în curentul de produs și de frecvența de prelevare. Sisteme cu fante de prelevare mobile sunt aici de regula în avantaj față de sisteme statice, care sunt orientate numai pe o reducere a materialului, dar nu pe reprezentativitatea probei prelevate.

Fig. 1: La prelevatorul pe conducta de cădere, un motor deplasează fanta de prelevare a probei pe toată suprafața conductei și asigură astfel o proporție de colectare reprezentativă (Foto: Rationel Kornservice).

Presupunând o funcționare optimă a prelevatorului utilizat și deci atingerea unei reprezentativități maxime a probei, adică obținerea unei probe medii corecte, componența acesteia corespunde atunci aproape perfect celei a întregii încărcătură. Aceasta presupunere trebuie însă permanent verificată și sprijinită prin măsuri organizatorice.

3. Divizarea probei – traseul dificil de la mostra de probă colectată la cea pentru analiză.

În cele ce urmează, presupunând existența unei mostre prelevate reprezentative, dar probabil neomogene, vor fi evaluate diferite metode de divizare a probei pentru alcătuirea unei mostre de analiză reprezentative pentru controlul calității. În practică sunt utilizate următoarele metode:

- Metode manuale (lopata)
- Divizoare striate
- Divizoare conice
- Divizoare rotative

Metoda manuală înseamnă că operatorul recoltează, de ex. cu ajutorul unei lopațele de mână, o parte din mostra de

colectare ca mostră de analiză. De regulă personalul amestecă cu mâna în găleata cu probă și extrage apoi una sau cel mult câteva probe parțiale și „divide” astfel manual mostrele de analiză.

Divizoarele striate dispun de un număr par de canale de alunecare sau camere striate, care se varsă alternant în două recipiente diferite. Proba este divizată la fiecare trecere în proporție de 1:1. Aparatele diferă constructiv în privința numărului de fante și distanțelor dintre acestea. Ele sunt de obicei adecvate pentru probe mai mici, cu un volum de până la 18 litri. Astfel, deja cu un efort financiar redus, se pot obține îmbunătățiri considerabile față de metoda manuală.

Aparatul Boerner este un divizor de tip conic, în care proba curge peste un con și este împărțită pe o cruce divizoare în proporție de 1:1. Acesta este adecvat și pentru cantități mai mari de probă, necesită încă, la fel ca și divizoarele striate, repetarea trecerii probelor parțiale pentru a obține raporturi de divizare mai mici.

Fig. 2 Divizorul de probe conic sau Boerner în testul comparativ (Sursa: Petersen, Dahl, Esbensen, Universitatea Aalborg Esbjerg)

Divizoarele rotative sunt aparate instalate staționar, acționate electric. Un dispozitiv de turnare a probei este rotit cu turație constantă peste un sistem de fante reglabile. O parte a probei de colectare cade prin aceste fante, în timp ce restul acesteia este canalizat spre o pâlnie colectoare. Prin reglarea corespunzătoare a fantelor pot fi realizate raporturi de divizare între 1:4 și 1:25, mostra de colectare putând fi așadar relativ mare. În funcție de modelul constructiv, pot fi obținute simultan 2, 4 sau 8 mostre de analiză într-un singur proces de divizare. Divi-

zoare rotative sunt în practică de obicei integrate în fluxul probei de la prelevatoare din camion de la recepția cerealelor sau de la prelevatoare in-line din proces. Prin funcționarea lor complet automată, ele implică necesarul cel mai redus de muncă din partea personalului.

Fig. 3: Disponerea divizorului rotativ sub recipientul colector al unui prelevator de probe din camion reduce influența personalului operator și asigură o divizare reprezentativă. (Foto: Rationel Kornservice)

4. Reprezentativitatea: examinare științifică a metodelor de divizare a probelor

În cadrul unui studiu al Universității Aalborg din Esbjerg, a fost efectuată o serie de teste, în care au fost examinate 16 metode diferite de divizare a probelor. Scopul a fost verificarea științifică a acestora, după criterii obiective și stabilirea care dintre acestea furnizează în practică mostrele medii cele mai reprezentative.

Ca material de cercetare a fost utilizată o probă compusă artificial din boabe de diferite mărimi, pentru a simula un sistem natural greu de apreciat. Această probă a constat din 89,9% boabe de grâu, 10% de rapiță și 0,1% din bile din sticlă și mai mici. În cadrul testului, o mostră de colectare de 2 kg a trebuit divizată în mostre de analiză de 100 g respectiv 125 g, în funcție de tipul divizorului examinat.

Probele parțiale obținute au fost apoi sitate, iar componentele lor cântărite. Testul a fost repetat

de câte 10 ori de către două persoane, pentru a sesiza și eventuale influențe ale operatorului. Pentru evaluarea metodelor de divizare au fost stabilite și controlate următoarele criterii:

- Valoarea medie și distribuția componentei
- Valoarea medie și distribuția masei de probă cerută
- Abaterea standard a părților componente și a masei
- Pierderea de material la divizare
- Curățarea divizorului de probe
- Durata de pregătire a procesului de divizare
- Influența operatorului
- Durata unei divizări de la 2 kg la 100 g respectiv 125 g

Rezultatele individuale au fost sintetizate într-un tabel, ce poate fi pus la dispoziția celor interesați

Cele mai slabe note au fost obținute de metodele manuale, la care ar trebui să se renunțe cât mai repede, deoarece la acestea au fost constatate cele mai largi variații ale distribuției componentelor probei.

După evaluarea detaliată se poate observa că diferitele divizoare striate, divizorul Boerner calibrat, divizorul rotativ 32 și cel Vario se situează pe primele locuri. Dacă sunt luate în considerare cele mai importante două criterii, proporția corectă a părților componente și masa dorită a probei, aparatele cele mai precise sunt:¹

- Divizorul Boerner (calibrat)
- Divizorul cu canale striate RK 34 (10mm) scurte
- Divizorul cu canale striate RK 34 (10mm) lungi
- Divizorul rotativ 32
- Divizor rotativ Vario cu raport de divizare de 1:4 și 1:5

1. Petersen, L., Dahl, C.K., Esbensen K.H.: Representative mass reduction in sampling – a critical survey of techniques and hardware — Chemometrics and Intelligent Laboratory Systems 74 (2004) S. 95 – 114.

5. Concluzie: divizarea controlată a probelor în locul prelevării la întâmplare îmbunătățește prevenirea riscurilor

Acest test concret indică clar un profil al probei din practica zilnică deductibil logic, și poate fi confirmat cu ușurință, cu ajutorul unei probe normale de produs și a unei mașini de sortare, în orice laborator de analiză sau stații de recepție a cerealelor. Autorul prezentului articol recomandă utilizatorilor efectuarea de încercări proprii pentru aflarea variațiilor ce pot apărea la utilizarea de diferite metode de divizare a probei.

Pentru aceasta sunt necesare o mașină de sitare adecvată, site manuale și aparate de curățare a probei, disponibile în mod normal în orice bază de colectare a cerealelor.

Prelevarea manuală de produs la întâmplare, ca metoda cea mai răspândită de extragere a unei mostre de analiză dintr-una de colectare, trebuie părăsită cât mai curând. Așa cum cercetările au dovedit, o asemenea „divizare” apriorica a probei nu ar trebui folosită deloc, deoarece este diametral opusă cerințelor de urmărirea deductibilă și prevenire a riscurilor.

Studiile specializate au arătat clar că această metodă rapidă, simplă și ieftină este însă cea mai proastă pentru obținerea unei probe reprezentative. Astfel, metodele de obținere a unor mostre de colectare identice deja aplicate prin investiția în sisteme de prelevare, trebuie continuate consecvent la divizarea acestora în mostre de analiză. Cazul contrar ar însemna o „oprire la jumătatea drumului” și atrage inutil riscul unor erori în evaluarea calității.

Articol publicat prin amabilitatea dnei Carmen Bittenbinder, Sartorom.

Sursa: Risikovorsorge durch Probenahme und teilung bei der Bewertung der Getreidequalitaet

Von Lothar Pfeuffer; erschienen in: Muehle+Mischfutter, 143. Jahrgang, Heft

11 vom 8. Juni 2006, S. 327-329.

Țările CSI - mari exportatoare de cereale

Trei țări din cadrul *Commonwealth of Independent States* — Rusia, Ucraina și Kazahstan — au devenit o forță pe piața mondială de grâu, orz și porumb.

Commonwealth of Independent States (CIS) s-a înființat în decembrie 1991, imediat după recunoașterea oficială a dizolvării Uniunii Sovietice. Inițial CSI a cuprins 11 state din fosta Republică Sovietică, state care deveniseră independente. Acestea reprezentau majoritatea țărilor din fosta URSS cu excepția celor trei Țări Baltice și a Georgiei. Doi ani mai târziu și Georgia s-a alăturat CSI.

CSI s-a înființat inițial pentru a diminua consecințele negative ale dezintegrării Uniunii Sovietice și a avut drept scop crearea condițiilor pentru o cooperare continuă și foarte strânsă între statele membre pe plan economic, social și legislativ. CSI nu este un stat și nu deține nicio autoritate supra-națională. Totuși, lumea privește CSI ca un succesor al Uniunii Sovietice în anumite sectoare de activitate, inclusiv din punct de vedere al activităților de comerț exterior.

Atunci când se pune problema exportului de cereale, CSI este reprezentată în special de trei țări exportatoare: Rusia, Ucraina și Kazahstan. Fiecare are o politică proprie de comerț cu cereale și nu există niciun semn al unor activități coordonate de cooperare în acest sens. Aceste trei țări se consideră în primul rând competitori pe piața cerealelor și nu parteneri. Totuși, din ce în ce mai mult răzbate ideea că între țările exportatoare din cadrul CSI există înțelegeri și politici coordonate în acest sector de activitate.

Potențialul de export combinat al Rusiei, Ucrainei și Kazahstanului a crescut în ultimii ani și aceste țări au devenit din ce în ce mai încrezătoare în capacitatea lor de a pătrunde pe noi piețe de export. Această tendință se bazează nu numai pe crearea de relații de piață între țările foste comuniste, dar și pe o creștere a consumului intern și pe creșterea producțiilor la nivelul fermelor agricole.

După căderea Uniunii Sovietice relațiile economice stabilite de-a lungul deceniilor au început să se destrame și a început să prevaleze economia privată bazată pe cerere și ofertă. Tranziția de la economia socialistă planificată la o economie de piață a fost însoțită de declinul unor sectoare de activitate.

Nici agricultura nu a făcut excepție de la această stare de fapt. Descreșterea nivelului de investiții în agricultură a condus la o scădere a producțiilor la hectar și a producției în ansamblul ei, dar această situație a cunoscut o turnură în bine în ultimii ani. Același lucru s-a întâmplat și în ceea ce privește efectivele de animale ceea ce a condus la diminuarea consumului de cereale furajere. Acest ultim aspect a fost motivul principal pentru care CSI a început să aibă o creștere spectaculoasă a exportului de cereale în 2001 și 2002 în ciuda recoltelor relativ slabe obținute în acei ani. La scurt timp, consumul intern de cereale în statele CSI a cunoscut o ușoară creștere datorită unei revigărări a sectorului zootehnic.

Potențialul de producție

Dintre toate țările CSI, trei țări au un potențial deosebit de creștere a producției de cereale. În ultimii ani, producția de grâu a fost de 1,8 tone la hectar în Rusia și 2,7 tone la hectar în Ucraina, mult sub media de 6 tone la hectar obținută în țările UE.

Condițiile de cultivare din Ucraina și Rusia sunt foarte bune. Solul negru din Ucraina este considerat unul dintre cele mai fertile din lume. În lumina acestor considerente perspectiva pentru țările CSI de a crește ca și

țări exportatoare de cereale este remarcabilă.

O serie de avantaje de care se bucură Rusia, Ucraina și Kazahstan permite acestor țări să se aștepte ca potențialul lor să poată fi atins. Aceste avantaje includ apropierea geografică față de marile piețe de desfacere și costurile relativ scăzute aferente producției de cereale, care fac posibilă vânzarea acestora la prețuri foarte competitive.

În același timp există și o serie de limitări cum ar fi, de exemplu, obținerea uneori de recolte de slabă calitate, restricții de natură logistică și legături de afaceri nu foarte bine conduse cu noile piețe de desfacere. Nu este mai puțin adevărat însă că toate aceste probleme încep să se amelioreze în mod treptat și încep să fie considerate doar probleme minore. Acest lucru este demonstrat atât de dinamica generală a exporturilor de cereale din CSI, cât și de expansiunea piețelor de export ale acestor trei țări. În prezent, țările CSI dețin o poziție foarte bună printre liderii mondiali ai exporturilor de grâu, orz și porumb.

Exporturile de grâu

În ultimii patru ani, țările CSI s-au plasat pe locul doi mondial în ceea ce privește exportul de grâu, tranzacționând 15-20 milioane tone de grâu anual. În perioada 2002-2003 CSI a fost lider al exporturilor de grâu pe plan mondial, cantitatea livrată la export fiind de peste 25 mil. tone.

Principalele piețe de export pentru grâu din țările CSI sunt UE, Africa de Nord și Orientul Mijlociu. În plus, au început să fie trimise cantități considerabile de grâu în țări din estul Asiei cum ar fi Coreea de Sud, Indonezia și Filipine.

Din cauza restricțiilor impuse de UE în 2003 asupra importurilor de grâu, oportunitățile de vânzare în această regiune au fost limitate, determinând astfel ca Africa de Nord și Orientul Mijlociu să devină piețe mult mai importante pentru exportatorii de grâu din CSI. În perioada 2004 - 2005, țările CSI au trimis către Africa de Nord și Orientul Mijlociu

o cantitate de 6 mil. tone de grâu, ceea ce reprezintă peste 20% din cantitatea totală de grâu importată de țările din aceste regiuni. Cu o consolidare în viitor a relațiilor comerciale cu țările din regiunile menționate, procentul ar putea în curând să depășească 30%.

Exporturile de orz și porumb

Țările CSI joacă un rol și mai important pe piața mondială a orzului, cantitatea de orz exportată de Ucraina, Rusia și Kazahstan totalizând o treime din cantitatea de orz comercializată la nivel mondial. Sub aspectul orzului furajer - care reprezintă cea mai mare parte a orzului exportat de CSI - acest procent este chiar mai mare.

Principalele piețe pentru orzul din țările CSI sunt Africa de Nord și Orientul Mijlociu, acestea importând în ultimii ani circa 75% din cantitatea totală exportată de CSI, cu mențiunea că în perioada 2004 - 2005 cifra s-a ridicat la 94% din totalul exporturilor de orz din CSI. Circa 50% din cererea de orz din Africa de Nord și Orientul Mijlociu a fost acoperită din transporturile provenite din țările CSI.

CSI este și un mare exportator de porumb. Potențialul de export pentru această cultură crescând simțitor în ultimii ani, datorită creșterii producției de porumb. Principalul producător și exportator de porumb din cadrul CSI este Ucraina. În urmă cu doar câțiva ani porumbul din Ucraina aproviziona în principal alte țări din cadrul CSI.

În prezent, porumbul din această țară este exportat în UE, precum și în țări din nordul Africii și Orientul Mijlociu. Țările arabe sunt cele care cumpără circa 50% din porumbul comercializat pe plan extern de Ucraina și acest procent va continua să crească.

Ovăzul, mazărea furajeră și meiul sunt și acestea produse pe care le exportă țările CSI, exportatorii de aici devenind mari furnizori pentru producătorii de uleiuri vegetale din semințe..

Țările CSI importă în principal orez, dar și orz pentru bere în cantități relativ mici.

(urmărire din pagina 3)

Faza a II-a acestui program de furnizare la cerere a echipamentului de irigații se adresează OUI din amenajările de irigații Terasa Brăilei, Terasa Viziru, Semlac-Pereg, Fântânele-Sagu și Terasa Covurlui-lunca, iar faza a III-a se adresează OUI din celelalte amenajări de irigații declarate de utilitate publică, aprobate prin HG 1874/2005. Informații despre celelalte criterii de eligibilitate care trebuie îndeplinite pentru a se aproba cererea de furnizare de echipamente de irigații se pot obține de la Direcția Îmbunătățiri Funciare din MAPDR - e-mail: imbunatatiri@maa.ro sau la UMP - e-mail: office@umprrsi.ro

Tot pentru a veni în sprijinul utilizatorilor de apă pentru irigații, în momentul de față se află în dezbaterile Camerei Deputaților propunerea legislativă pentru modificarea Legii Îmbunătățirilor funciare. După intrarea în vigoare a acestei propuneri legislative vor putea primi subvenții de la bugetul de stat pentru anul 2006 organizațiile și asociațiile utilizatorilor de apă pentru irigații care au achitat contribuția proprie la tarifele anuale până la 31 iulie 2006. (MAPDR - 07.06.2006)

Fondurile SAPARD vor fi epuizate până în octombrie 2006

Agenția de Plăți pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală va putea finaliza în următoarele luni absorbția integrală a fondurilor alocate României pentru agricultură și dezvoltare rurală prin Programul SAPARD, respectiv 1,48 miliarde de euro.

Până în prezent sunt aprobate 3.190 proiecte SAPARD în valoare de 983 milioane de euro. De asemenea, au mai fost depuse proiecte în valoare de 257 milioane de euro care urmează să fie aprobate pentru finanțare.

În ultima perioadă se observă o creștere spectaculoasă a numărului de proiecte SAPARD depuse de către potențiali beneficiari, precum și o creștere susținută a ritmului aprobării și ulterior, contractării acestor proiecte care îndeplinesc criteriile de eligibilitate.

Începând din 2005 și până în prezent media lunară a proiectelor depuse a crescut de la 46 de proiecte (media înregistrată în perioada 2002 – 2004) la 160 de proiecte. Media lunară înregistrată de la începutul anului 2006 este de aproximativ 290 proiecte depuse spre aprobare.

În aceeași ordine de idei, media lunară a proiectelor care au fost aprobate și ulterior contractate a crescut de la 37 proiecte contractate în perioada 2002 – 2004, la 108 proiecte din 2005 și până în prezent. De la începutul anului 2006 s-a înregistrat o medie lunară de 200 proiecte contractate.

Diferența între media lunară a proiectelor depuse și a celor contractate nu reprezintă un ritm mai redus la contractare, ci este justificată de numărul proiectelor care sunt în etapa de evaluare. Trebuie menționat și faptul că evaluarea unui proiect și stabilirea eligibilității se realizează în doar 21 de zile, chiar dacă termenul stabilit prin procedura SAPARD este de 35 de zile.

Având în vedere ritmul crescut al depunerii proiectelor de către beneficiarii SAPARD și aprobarea acestora de către experții Agenției de Plăți, din totalul fondurilor alocate României prin Programul SAPARD mai sunt disponibili în acest moment doar 234 milioane euro.

Astfel, putem vorbi de o absorbție a 84% din fondurile alocate României, mai exact de absorbția a 1,24 miliarde de euro. Această situație, precum și creșterile depunerilor și aprobărilor lunare a proiectelor ne asigură că în următoarele luni vor fi consumate integral alocările financiare ale Programului SAPARD. (MAPDR - 14.06.2006)

Modificările fișelor tehnice ale măsurilor din cadrul Programului SAPARD

În această perioadă a avut loc la Bruxelles reuniunea Comitetului pentru Structuri Agricole și Dezvoltare Rurală în cadrul căreia au fost avizate favorabil modificările Programului SAPARD propuse de către Autoritatea de Management pentru Programul SAPARD, în urma consultărilor cu Comisia Europeană – DG Agri.

Aceste modificări au constat în prelungirea termenului de aplicabilitate a prevederilor art. 16 din Acordul Multianual de Finanțare referitoare la aplicarea unor rate de ajutor public comunitar mai ridicate pentru proiectele din cadrul măsurilor 1.1 "Îmbunătățirea prelucrării și marketingului produselor agricole și piscicole", 2.1 "Dezvoltarea și îmbunătățirea infrastructurii rurale", 3.1 "Investiții în exploatarea agricolă" și 3.4 "Dezvoltarea și diversificarea activităților economice care generează activități multiple și venituri alternative", amplasate în zonele afectate de inundații în cursul anului 2005. Astfel, în urma modificării Programului, aceste dispoziții privind dezastrea naturale excepționale se vor aplica proiectelor amplasate în localitățile calamitate, aprobate de către Agenția de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit până la data de 31 decembrie 2006.

O altă modificare a măsurii 1.1 are în vedere eliminarea limitei de 25,6 mil. euro a contribuției publice pentru investițiile în capacități de depozitare a cerealelor, cu păstrarea acestei limitări pentru investițiile în capacități de procesare.

În cadrul măsurii 3.1 "Investiții în exploatarea agricolă" a fost modificat plafonul maxim eligibil pentru investițiile în exploatarea viticole, acesta crescând de la 500.000 Euro la 1.000.000 Euro. (MAPDR - 28.06.2006)

ANAMOB NEWS

Așteptăm întrebările, sugestiile și comentariile dvs.:

str. Cristea Mateescu nr.2, bl. 35, scara 2, parter, ap. 57, sector 2, București 023667

Tel: 021-242-2113, 021-243-4400

Fax: 021-242-1131

<http://www.anamob.ro/>

Conturile ANAMOB pentru plata cotizatiei sunt:

• RO60RNCB5017000001530001 deschis la BCR, Sucursala Stefan cel Mare, Bucuresti

• RO57BRDE445SV00010654450 deschis la BRD, Sucursala Dorobanti, Bucuresti